

КАФЕДРА ПОЛІТОЛОГІЇ, СОЦІОЛОГІЇ ТА ПСИХОЛОГІЇ

ЦІЛЕПОКЛАДАННЯ У ВИХОВНІЙ СИСТЕМІ

А. С. МАКАРЕНКА

Доп. – доц. Кудояр Л.М.

Педагогічна діяльність, діяльність навчання та виховання молоді, на думку А.С.Макаренка, є легкою і щасливою. Разом з цим ця діяльність і складна. "Виховний процес - процес дуже довготривалий і складний..." [4,158]. Складність його полягає перш за все у визначенні мети цієї діяльності. Цьому питанню видатний педагог приділяв увагу практично протягом всього свого життя, а ми знаходимо його роздуми майже в усіх його творах. Правильно визначена мета діяльності забезпечить і правильний вибір засобів впливу на особистість, що сприятиме перетворенню мети як ідеального образу майбутнього результату у реальний чуттєвий продукт діяльності - результат. Мета, доведена до свідомості вихованця, пережита ним, сприйнята ним як необхідна умова його життя, може стати спонукальною силою його діяльності - мотивом самовиховання та свідомої участі в усіх заходах та організаційних моментах організаторів виховання.

Педагогічна діяльність, на думку А.С.Макаренка, "...має бути до решти доцільною" [1,167]. Ця доцільність полягає перш за все в установленні мети виховання, хто та як має формувати цілі виховання. "Цілі виховної роботи можуть бути виведені тільки із суспільних вимог, із його нужди" [1,167]. Спираючись на суспільні вимоги педагоги мають розробити для себе програму людської особистості і керуватись у своїй діяльності цією програмою та прагнути до результативності у педагогічній діяльності з формування особистості вихованця. Педагоги мають виховувати таких людей, які потрібні нашій країні, нашому суспільству. Програма особистості людини як мета виховання визначається багатогранністю та складністю самої особистості і може розумітися як програма характеру

"...причому у поняття характеру я вкладаю весь зміст особистості, тобто і характер зовнішніх впливів, і внутрішньої переконаності, і політичне виховання, і знання, рішуче всю картину людської особистості..." [5,225-226]. Загальний характер такої програми співзвучний з такими ідеальними цілями, котрі висували "педагогічні письменники і промовники" як "гармонійна особистість". Цей абстрактний ідеал виховання особистості людини не може дати відповідь на сутність конкретних проявів особистості людини і не є підґрунтям організації практичної виховної роботи.

Практична робота на ниві виховання особистості людини вимагає конкретизації виховної мети, бо на запитання про мету виховання не можна відповісти двома словами, а мати "...більш розгорнуту програму людської особистості" [5,226], бо абстрактно поставлена мета формування ідеалу не витримала практичної перевірки. "...поступово, у міру того, як ми самі розвивались у роботі і перевіряли її результати, ми почали сумніватись у цінності запропонованих ідеалів... Це саме ідеали, а нам потрібні практичні цілі, зрозумілі для нас, котрі можна виконати, грамотні, як добрі креслення будинку у житловому будівництві..." [1,168]. Зазначена практичність цілей "...має бути висловлена у реальних якостях людей, які вийдуть з наших педагогічних рук. Кожна вихована нами людина - це продукт нашого педагогічного виробництва" [1,169].

Коли поставлена загальна мета виховання доброго громадянина, то ще "Необхідно розчленувати ці поняття і уявити собі цілком конкретно, з яких елементів, деталей складається цей ідеал людини, котру ми хотіли б виховати у наших дітях..."

Має бути не тільки мета виховання, а й програма, а якщо є така програма, деталізована і продумана, то знайдеться уміння провести її у життя і виховати те, що потрібно" [51,285].

Наявність програми формування особистості людини наштовхує на думку про те, що така шаблонна, єдина, стандартизована програма буде передумовою формування всіх людей стандартними та шаблонними. "Що ж я маю заганяти

кожну індивідуальність у єдину програму, у стандарт і цього стандарту добиватися? Тоді я маю пожертвувати індивідуальною чарівністю, своєрідністю, особливою красою особистості..!" [5,226].

Мета виховання, програма виховної роботи мають бути такими, що забезпечують формування такої особистості, котра відповідала б вимогам суспільства, була корисною для нього, володіла б тими загальнолюдськими якостями, котрі забезпечили б їх успішне та щасливе життя. Так, це стандарт. Але разом з тим, програма та мета виховання мають враховувати різноманітність індивідуальних проявів: багатогранність інтересів, прагнень, домагань та обдарувань людей. Не можна виключати наявності у руках вихователя і таланту , і майбутнього генію. "...так, має бути і загальна програма, "стандартна" і індивідуальний коректив до неї. Для мене не виникало запитання: має мій вихованець вийти сміливою людиною, чи я маю виховати боягуза. Тут я допускав стандарт, що кожен має бути сміливим, мужнім, чесним, працелюбним патріотом. Але, як вчинити, коли підходиш до такого ніжного відділу особистості, як талант?... по відношенню до таланту... доводиться переживати надзвичайні сумніви" [5,226]. Як раз у цих переживаннях сумніву педагог і має знаходити корективи до загальної програми, своєрідні, властиві лише для даного таланту впливи, створення своєрідних умов для розвитку таланту.

Література

1. Макаренко А.С. Педагогические сочинения : В 8 т. Т.1./Сост: Л.Ю.Гордин, А.А. Фролов. - М. Педагогика, 1983.-368 с.
2. Макаренко А.С. Педагогические сочинения : В 8 т. Т.4./Сост. М.Д.Виноградова, А.А. Фролов. - М.: Педагогика, 1984. – 400 с.
3. Макаренко А.С. Педагогические сочинения : В 8 т. Т.5./Сост. Л.Ю.Гордин, А.А. Фролов. – М.: Педагогика, 1985 – 336 с.

4. Макаренко А.С. Педагогические сочинения : В 8 т. Т.7./Сост. Л.Ю.Гордин, А.А. Фролов. – М.: Педагогика, 1986. – 320 с.
5. Макаренко А.С. О воспитании молодежи. Сб. избр. произвед. /Под ред. Г.С. Макаренко – М.: Трудрезервиздат, 1951. – 396 с.

ИССЛЕДОВАНИЕ ОТНОШЕНИЯ СТУДЕНТОВ К ВОПРОСАМ ЛЮБВИ И СЕКСУАЛЬНОСТИ

Докл. - Стрелец А.В.,
СГПУ им.А.С.Макаренко
Науч. рук. – доц. Кудояр Л.М.

Сексуальность человека – явление многомерное, имеющее биологические, психосоциальные, поведенческие, медицинские, нравственные и культурные аспекты. Ни один из этих аспектов сексуальности нельзя считать абсолютно доминирующим.

Информированный в вопросах любви и секса человек может избежать многих проблем в собственной жизни и сексуальном воспитании своих детей. Если же проблемы возникли, полученные в этой области знания помогут успешно справиться с ними.

Любовь и сексуальное желание обусловлено не только физиологическими, но и чисто психологическими потребностями. По З. Фрейду они неотделимы друг от друга и относятся к высшему уровню наших потребностей, так как дают возможность достичь расцвета личности и самореализации.

Исследование связано с анкетированием студентов 3-5 курсов сумских вузов с целью изучения взглядов молодых людей на проблемы любви и сексуальности по следующим аспектам.

- 1 Взгляды молодежи на понятие «сексуальный опыт».
- 2 Мотивы и возраст вступления молодежи в первый сексуальный контакт.
- 3 Установки и поведение молодежи в интимной сфере.